

Update COVID-19 – surveillance en post-COVID

Jaap van Dissel | Centrum Infectieziektebestrijding RIVM | 9 Mei 2023

COVID-19 strategie en surveillance

Strategie:

- indammen virus ('op geleide infectiedruk')
- voorkómen en bestrijden uitbraakjes
- vaccinaties (brede immuniteit onder bevolking)

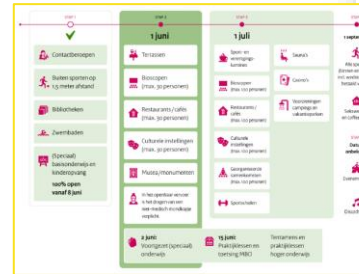
Richten op:

maatschappelijke afwegingen

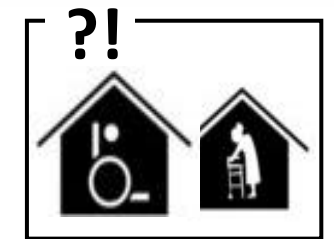
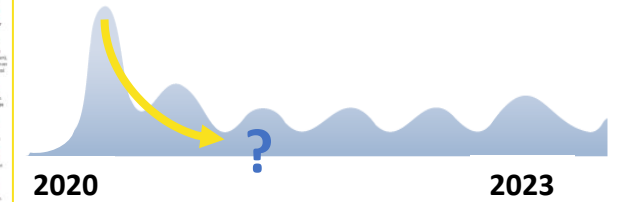
- sociaal psychologisch, absentie werk, etc
- economische belangen

OMT/RIVM:

1. Kwetsbaren beschermen
 - doelgroep
 - maatregelen verpleeghuizen
2. Zorgketen/Ziekenhuiszorg intact
 - ziekenhuis- en IC-opnames
 - 'reguliere' zorg
3. Zicht op virus en verspreiding
 - early warning
 - surveillance

Scenario ?

Early warning

Gedragsonderzoek
GGD/RIVM
Nalevingsmonitor

Surveillance

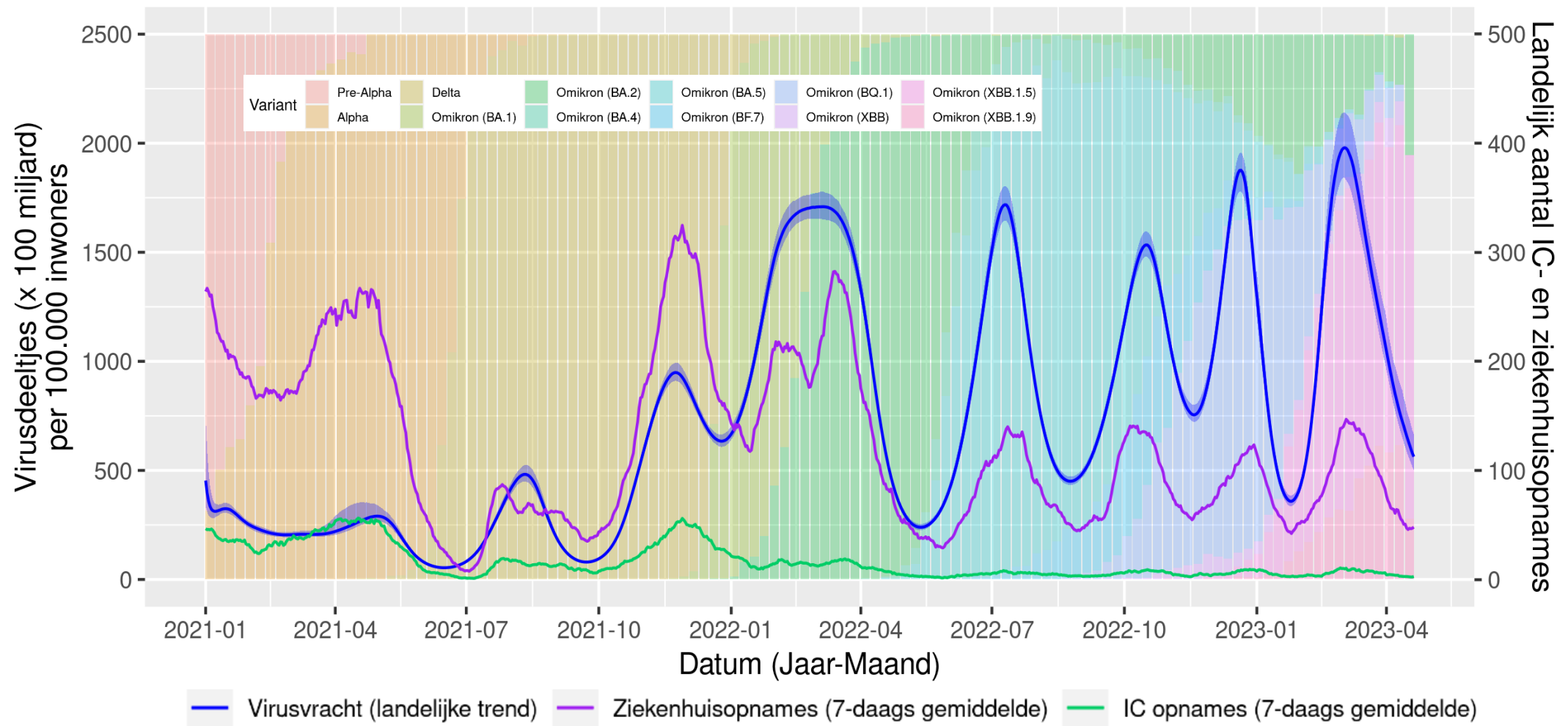
Rioolwatersurveillance
Infectieradar
Absentie wegens ziekte (werk, etc)
NIVEL/RIVM huisartsen-peilstations
OSIRIS GGD-BCO gegevens ('sentinel')
Surveillance opnames NICE/LCPS
Surveillance zorgmedewerkers
Sterfte statistiek
Internationaal beeld

COVID-19

zicht op virus en impact zorg

Virusvrachten in het riool en landelijk aantal IC- en ziekenhuisopnames (2021 - 2023)

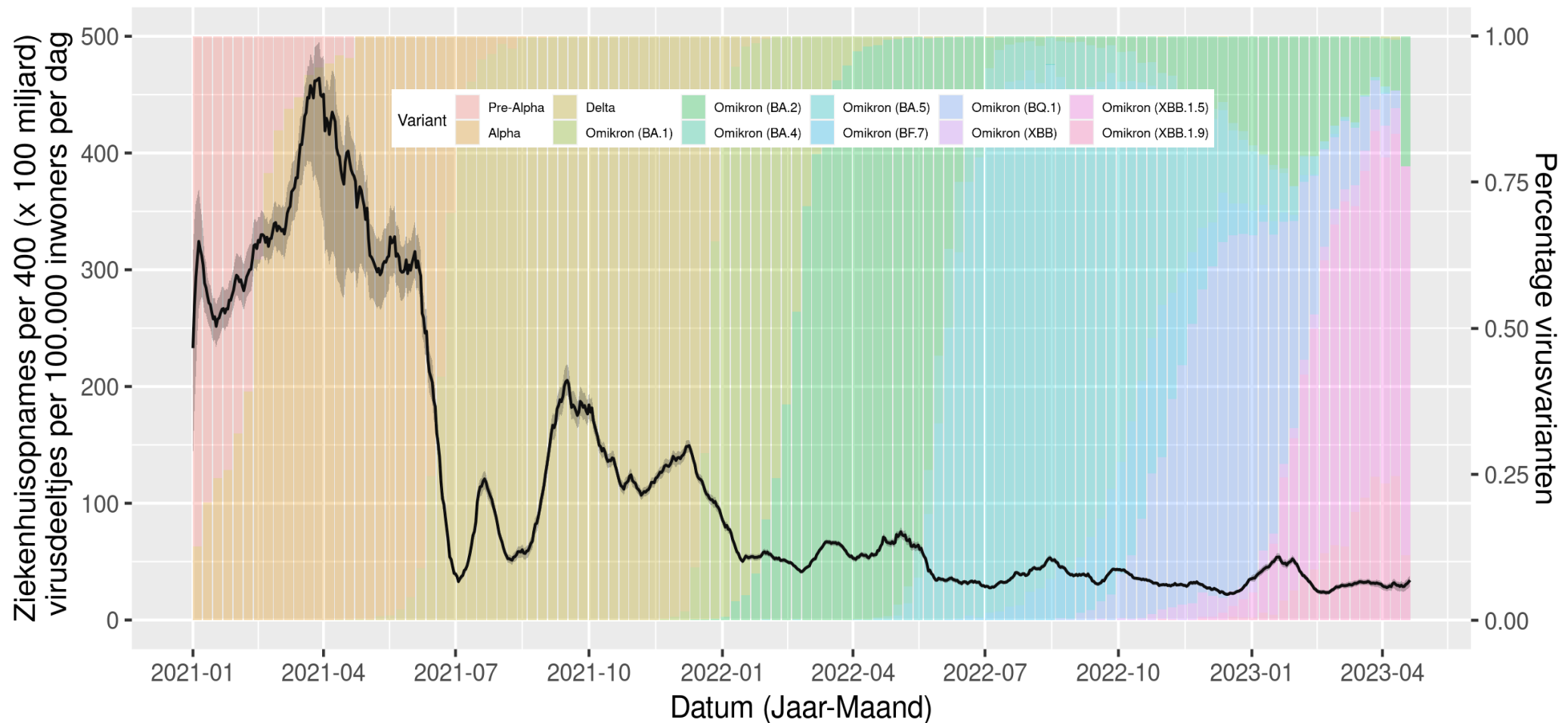

COVID-19

zicht op virus en impact zorg

Verhouding virusvracht in het riool en ziekenhuisopnames door de tijd (2021 - 2023)

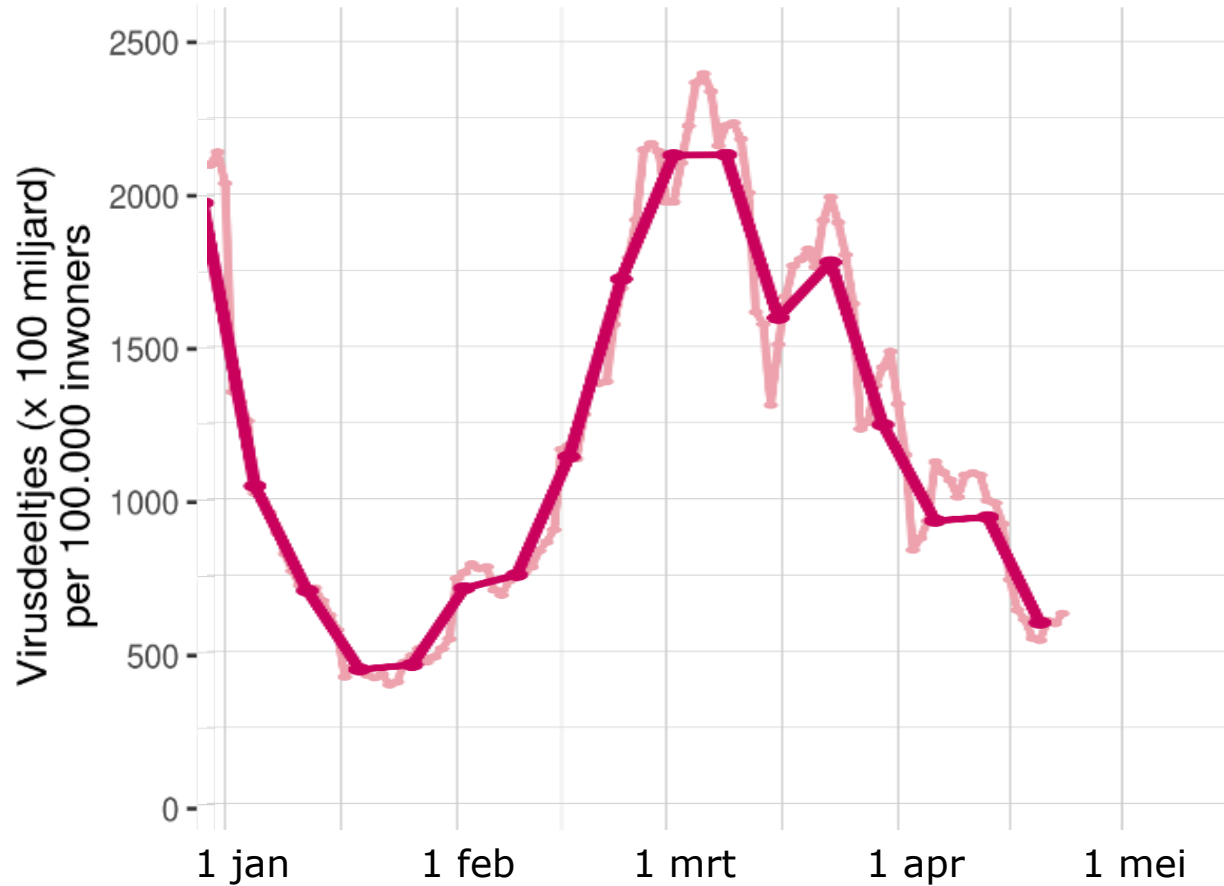

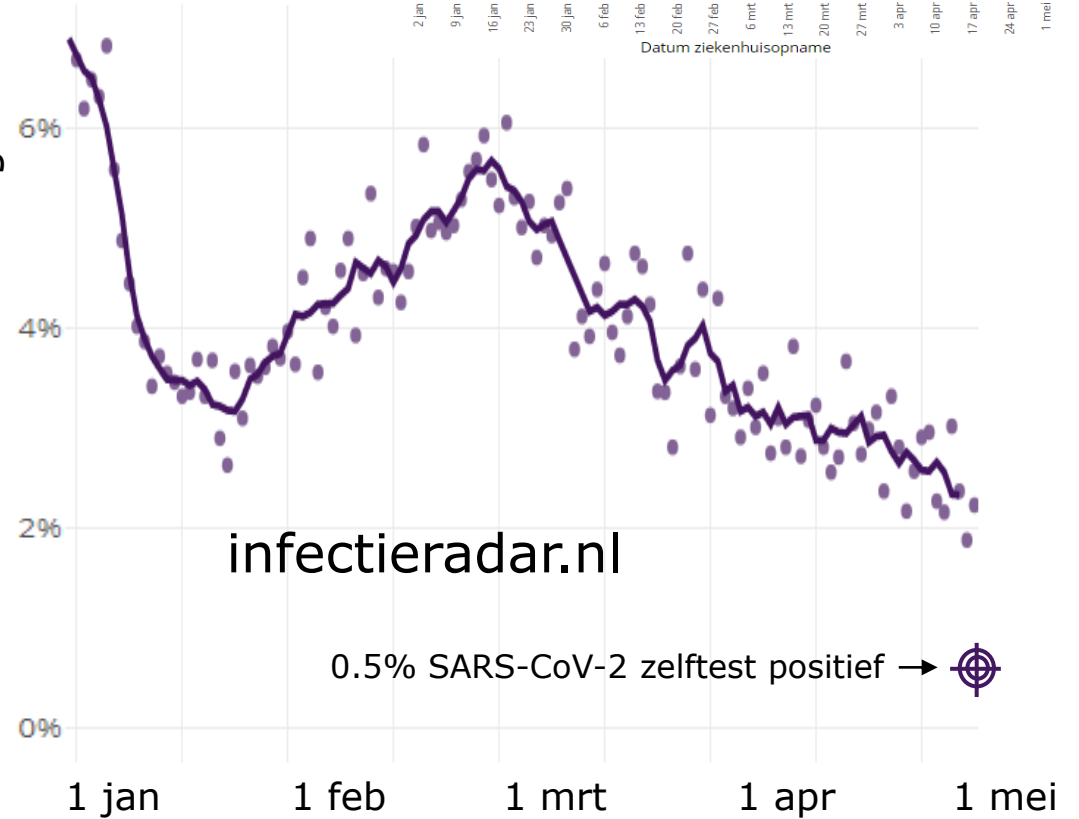
COVID-19

zicht op virus – recente gegevens

rioolwatersurveillance

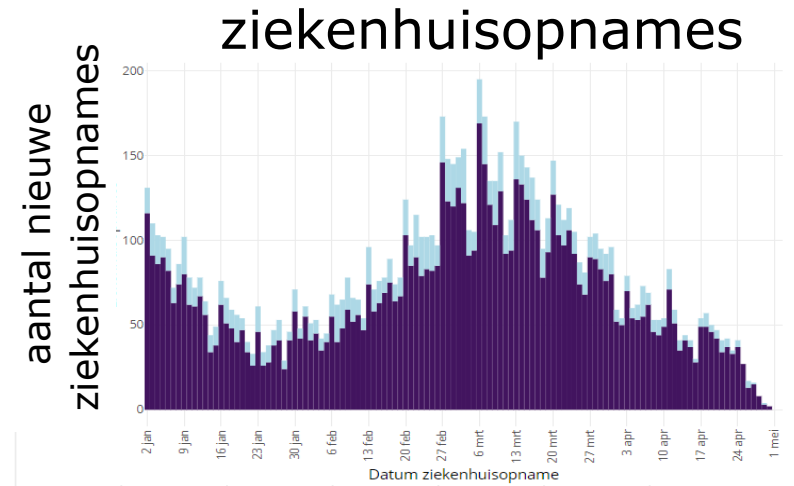

percentage deelnemers met nieuwe COVID-19-achtige klachten

infectieradar.nl

0.5% SARS-CoV-2 zelftest positief →

Surveillance verwekkers van luchtwegklachten

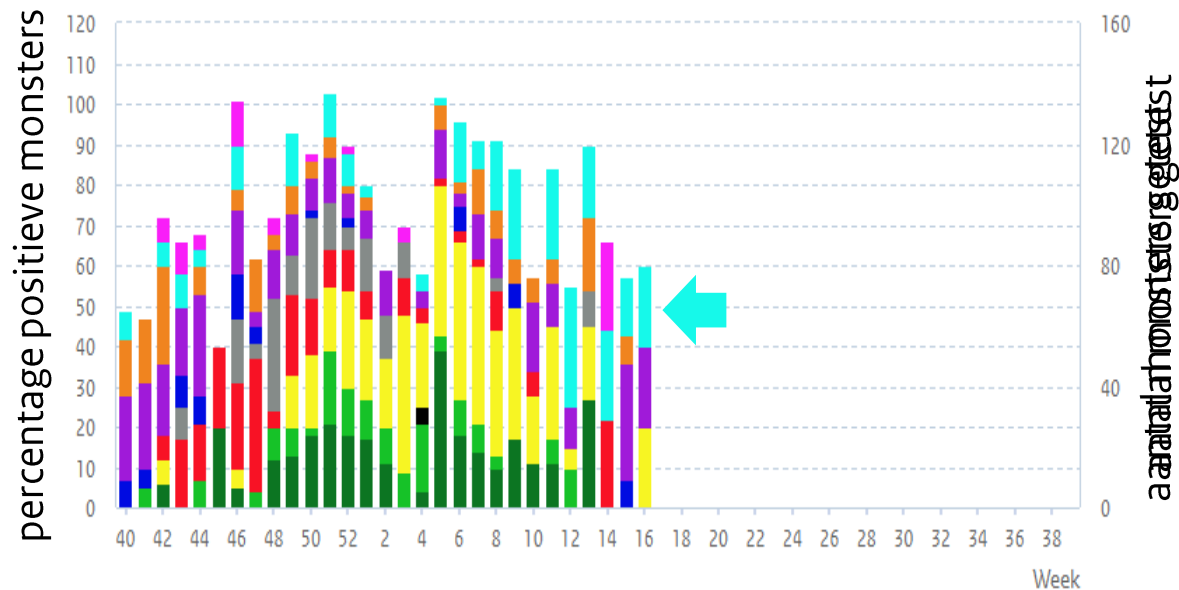
Nivel
huisartsenpeilstations

- Parainfluenzavirussen
- Seizoens coronavirussen
- Enterovirus
- RSV
- Influenza B (Yamagata-lijn)
- Influenza A(H3N2)
- SARS-CoV-2
- Rhinovirus
- Humaan metapneumovirus
- Influenza B (Victoria-lijn)
- Influenza A (subtype onbekend)
- Influenza A(H1N1)pdm09

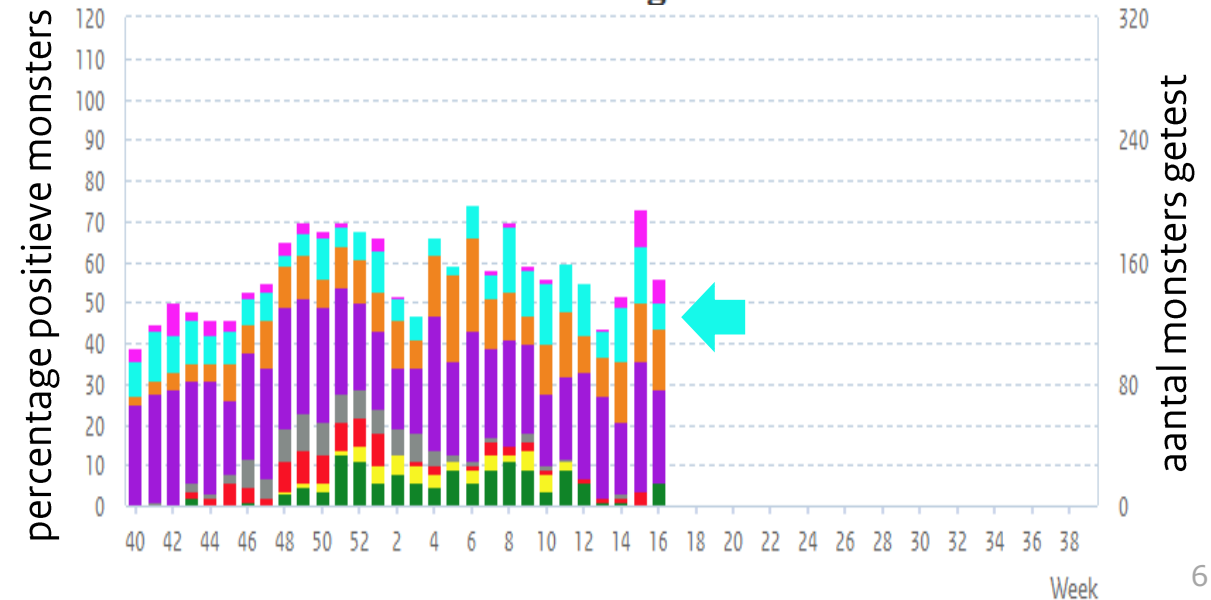

Infectieradar.nl

Monsters afgenomen bij mensen met griepachtig ziektebeeld

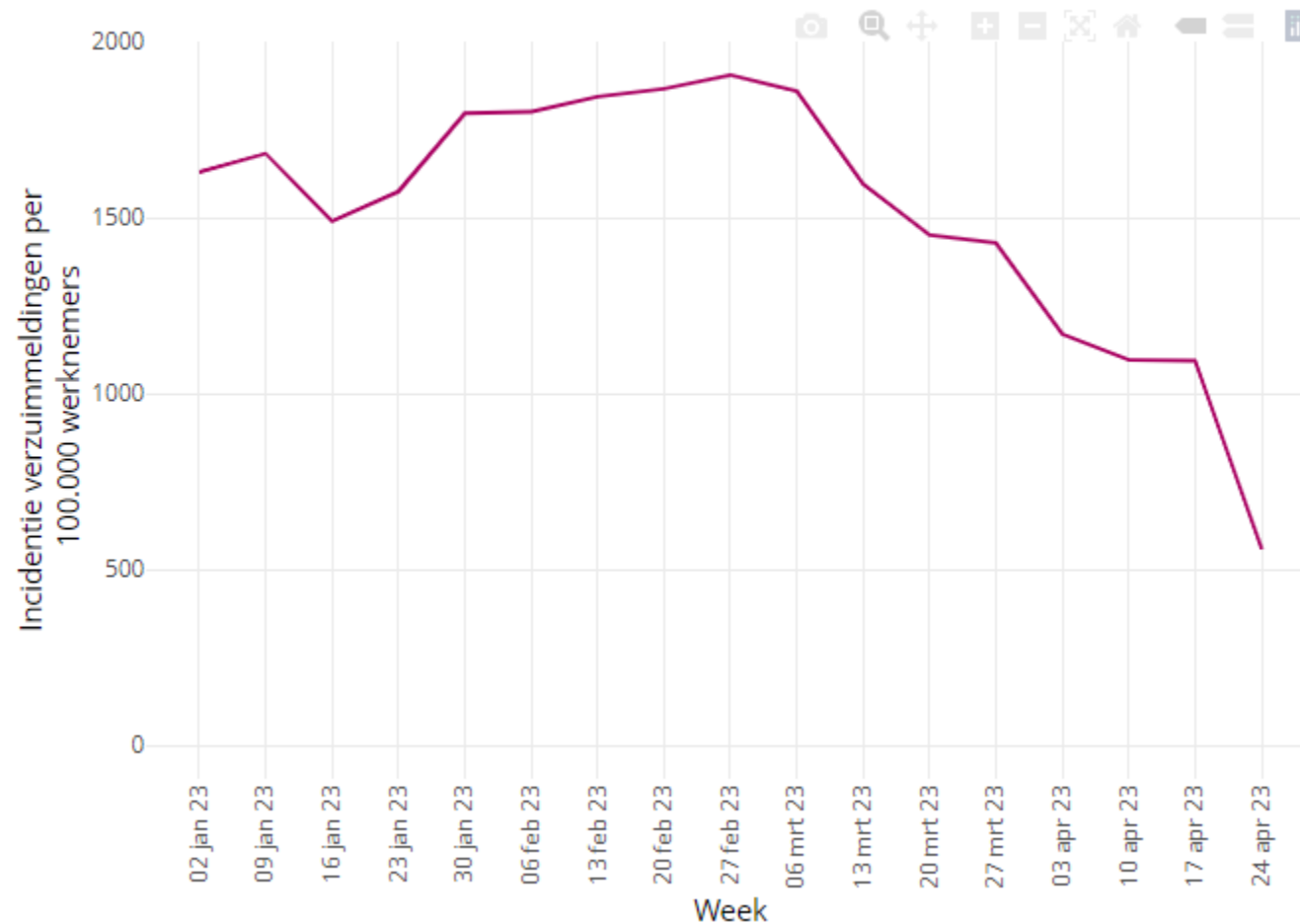
Monsters afgenomen bij deelnemers met klachten passend bij een acute luchtweginfectie

COVID-19 zicht op virus – verzuimmeldingen

Totaal aantal verzuimmeldingen vanaf 2 januari 2023, per 100.000 werknemers per kalenderweek

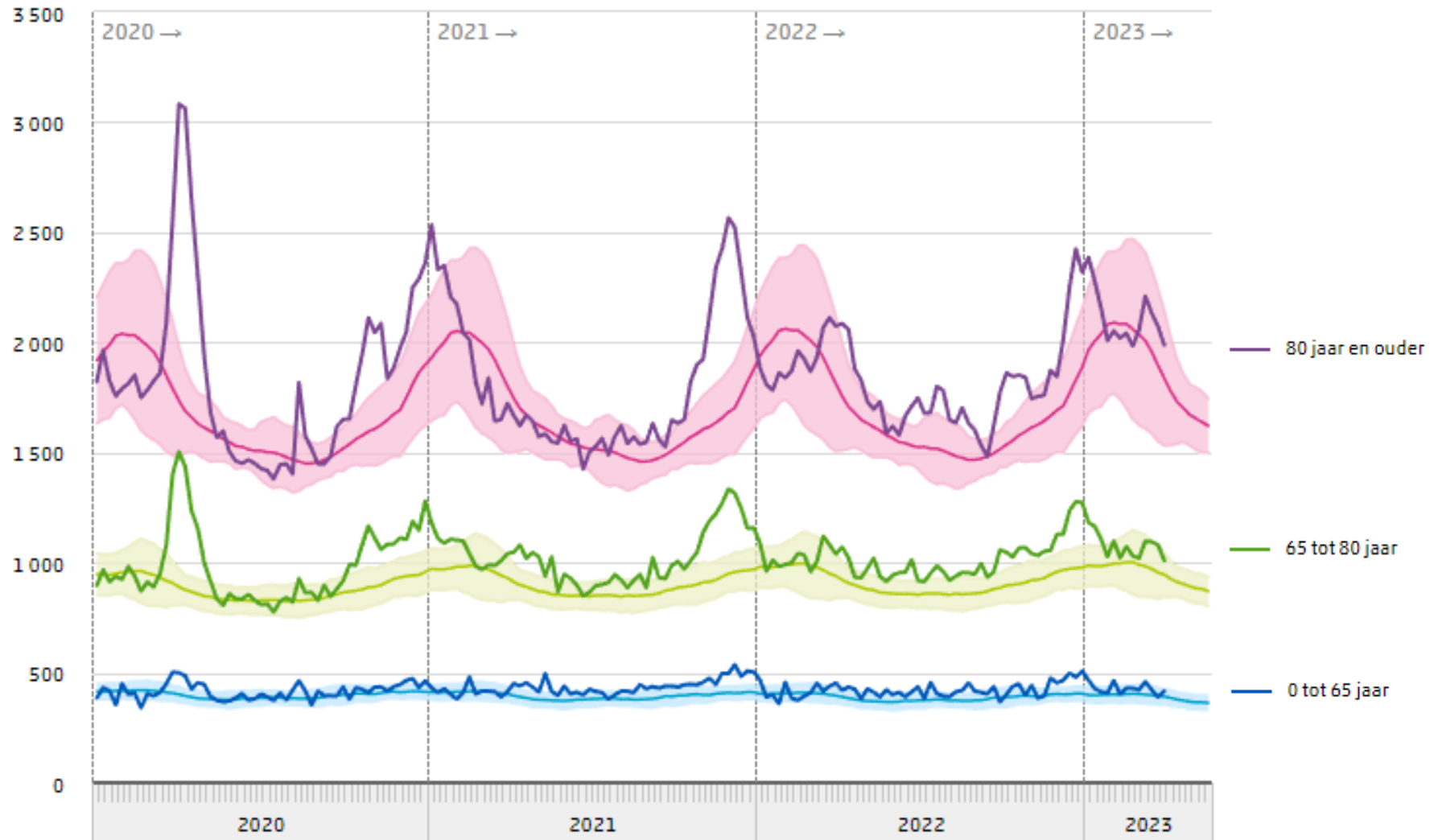

Bron: Human Total Care
arbodienst ~ 600.000 werknemers

COVID-19

zicht op virus – sterftecijfer CBS

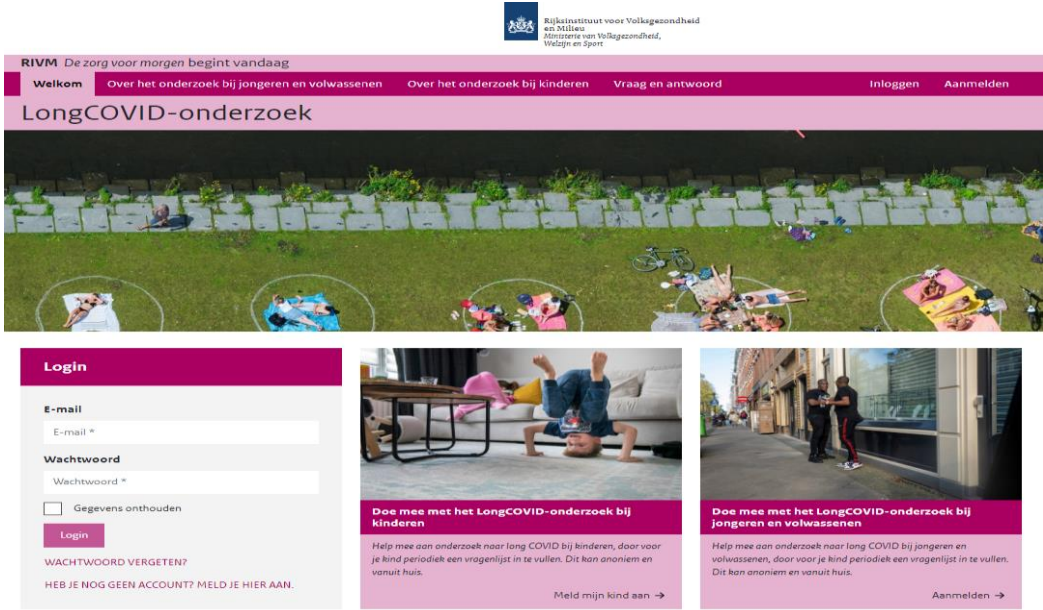

COVID-19 zicht op virus – post-COVID

RIVM onderzoek

- Hoe vaak komt post-COVID (ook wel ‘LongCovid’) voor?
 - Duur en ernst van klachten?
 - Risicofactoren?
 - Impact op kwaliteit van leven en maatschappelijke kosten?
- samenwerking met (inter-)nationale onderzoeken

Aantal onderzoeks-deelnemers	Volwassenen	Kinderen 5-17 jaar
COVID positieve-test groep	23.100	849
Controle groep zonder COVID (populatie controle)	4.200	421
Controle groep negatieve COVID-test (met klachten van een infectie)	2.300	nvt
Zelf-gerapporteerde post-COVID bij aanmelding	9.000	200

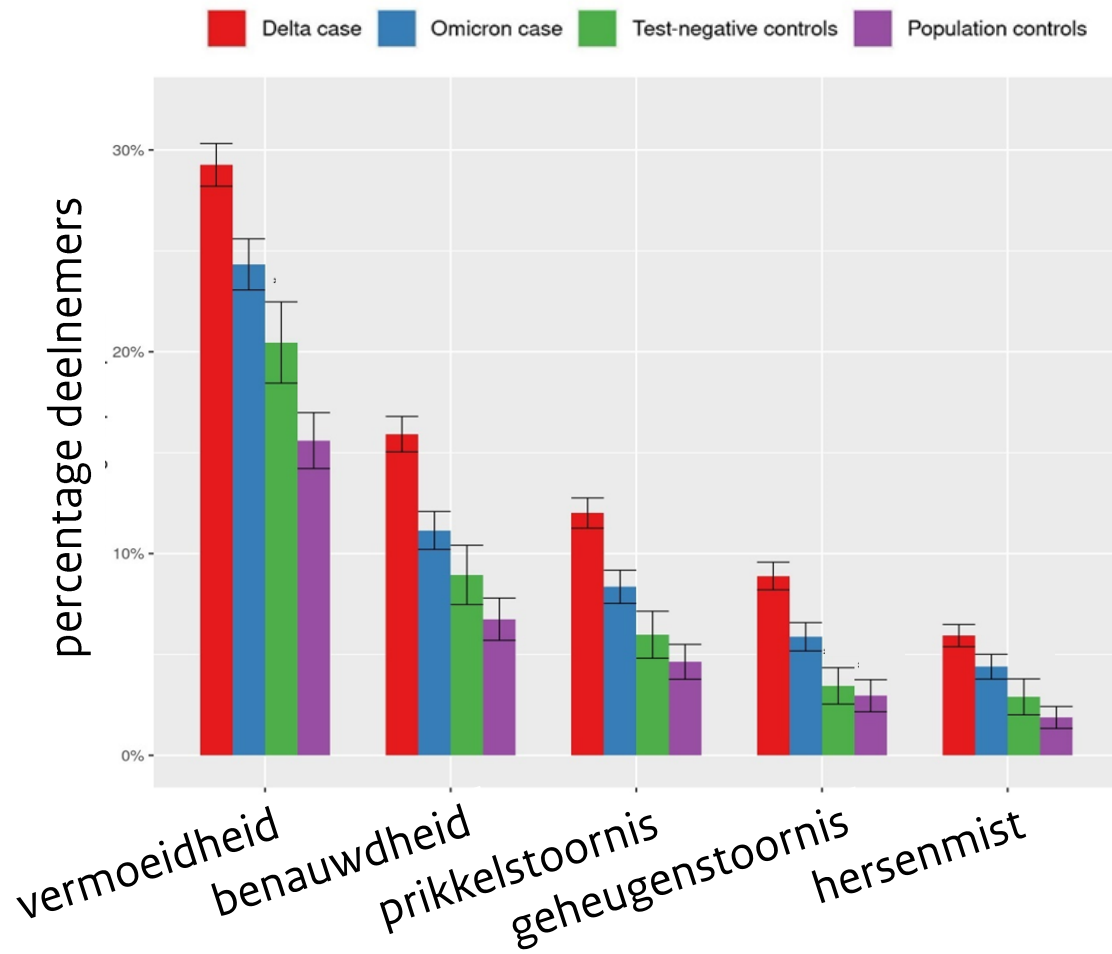
(van der Maaden, 2022; de Bruijn, 2023)

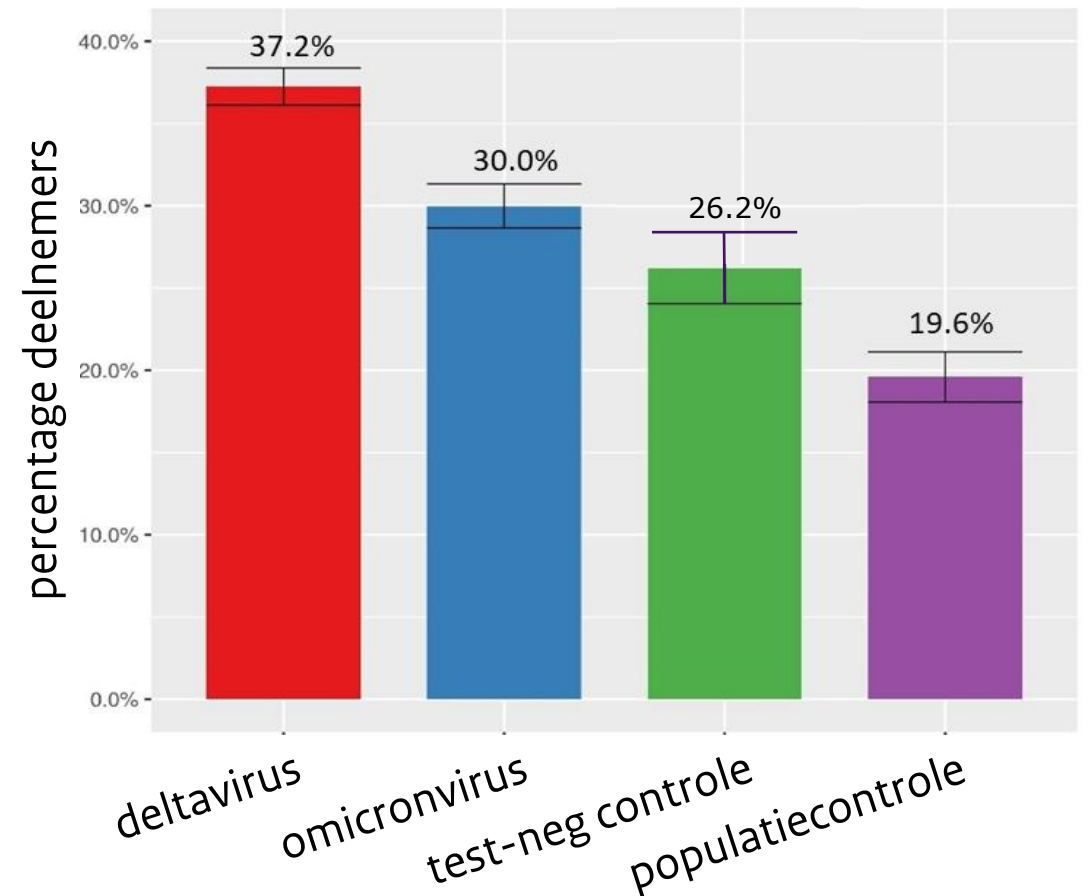
COVID-19

zicht op virus – post-COVID na 3 maanden

Verhoogd vóórkomen van klachten

Vóórkomen van post-COVID (≥1 klacht met verhoogd vóórkomen)

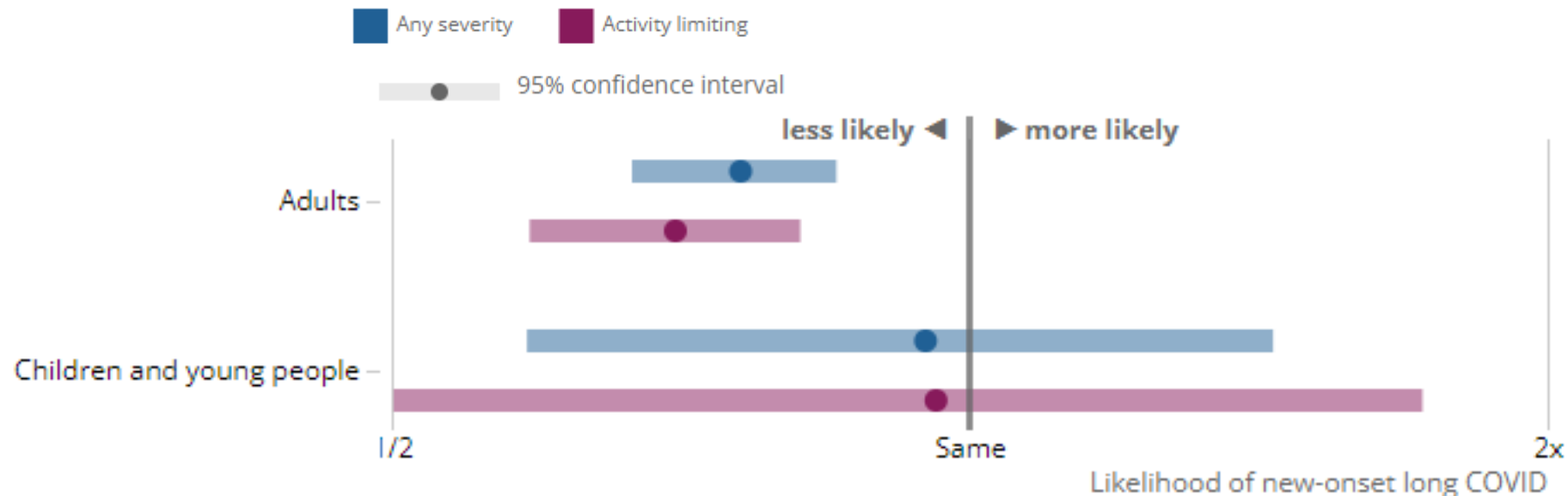

COVID-19

zicht op virus – post-COVID UK (12-20 weken na infectie)

- the adjusted odds of new-onset, self-reported post-COVID were 28% lower in adults following a second coronavirus (COVID-19) infection, compared with a first infection
- post-COVID that **limited daily activities**: 2.8% for first infections compared with 1.6% for second infections among adults, and 0.6% and 0.4%, respectively, among children and young people.

Conclusie: SARS-CoV-2 virus is blijvertje, circulatie nu laag

- niet langer COVID-19-specifieke maatregelen; surveillance
- post-COVID conditie ('LongCOVID') in kaart brengen

wat is én blijft voor **alle** luchtweginfecties belangrijk?

Blijf thuis bij klachten als je niet fit bent cq ziek voelt

Bedenk dat anderen (**kwetsbaren!**) van jou ziek kunnen worden;
praktische tips voor kwetsbaren op [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl)

Vaccineer én neem de herhaalprik

Hoest en nies
in je elleboog

Was vaak je
handen

Ventileer